

**Raport z ewaluacji wewnętrznej
przeprowadzonej
w Publicznej Szkole Podstawowej
im. Marii Konopnickiej
w Podgórzu
w roku szkolnym 2020/2021**

**Przedmiot ewaluacji – Działania szkoły
podejmowane w zakresie rozwijania
u dzieci/uczniów samodzielności, kreatywności
i innowacyjności, a także efektywność tych działań
w roku szkolnym 2020/2021**

Opracował zespół do spraw ewaluacji
w składzie:

1. mgr Weronika Luboch-Kalinowska
2. mgr Jolanta Polakowska
3. mgr Anna Wójcicka

Spis treści

1.	Wstęp.....	str. 2
2.	Informacje o szkole.....	str. 2
3.	Metodologia badań.....	str. 2
4.	Opis ewaluowanego obszaru.....	str. 2
5.	Prezentacja wyników ewaluacji.....	str. 3
6.	Wnioski i rekomendacje.....	str. 6
7.	Aneksy.....	str. 8

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Podgórzu przez powołany w tym celu przez Dyrektora Szkoły zespół do spraw ewaluacji. Głównym celem przeprowadzenia ewaluacji było doskonalenie działań szkoły w celu rozwijania obszarów rozwoju uczniów w zakresie samodzielności, kreatywności i innowacyjności.

W obecnych czasach ceni się ludzi twórczych i kreatywnych. Takich, którzy mają własne pomysły i potrafią je realizować. Poszukują ciekawych rozwiązań, a nie tylko wykonują polecenia przełożonych. Potrafią dostosować się do zmieniającej rzeczywistości oraz ją kształtować. Dlatego tak bardzo ważne jest kształtowanie u dzieci/uczniów samodzielności, kreatywności i innowacyjności aby stawić czoła wyzwaniom współczesnego świata.

Informacja o szkole

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej to wiejska placówka ośmioklasowa z dwoma oddziałami przedszkolnymi.

Metodologia badań

Badanie zostało zrealizowane w terminie od października 2020 roku do kwietnia 2021 roku przez zespół ds. ewaluacji, w skład którego weszli:

mgr Weronika Luboch - Kalinowska

mgr Jolanta Polakowska

mgr Anna Wójcicka

Badaniem objęto:

1. dzieci i uczniów (obserwacja, analiza wytworów prac, ankieta),
2. rodziców (ankieta),
3. nauczycieli (wywiad)

W ewaluacji wykorzystano następujące narzędzia:

1. Kwestionariusz ankiety dla rodziców.
2. Kwestionariusz ankiety dla uczniów.
3. Kwestionariusz wywiadu dla nauczycieli.

Pytania ewaluacyjne

1. Jakie sytuacje edukacyjne organizowane przez szkołę sprzyjają rozwijaniu samodzielności, kreatywności i innowacyjności u dzieci/uczniów?
2. Które sytuacje dydaktyczne/edukacyjne są najbardziej sprzyjające w rozwijaniu tych obszarów aktywności dzieci/uczniów?
3. W jaki sposób szkoła monitoruje doskonalenie przez dzieci/uczniów umiejętności (samodzielności, kreatywności i innowacyjności)?
4. Jaka jest opinia rodziców na temat poziomu rozwoju badanych umiejętności?
5. Na jakie trudności napotyka się w procesie rozwijania samodzielności, kreatywności i innowacyjności?
6. Jakie osiągnięcia dzieci/uczniów potwierdzają rozwój badanych umiejętności?

Przyjęte kryteria ewaluacji

Skuteczność działań szkoły w zakresie rozwijania u dzieci samodzielności, kreatywności i innowacyjności.

Zgodność realizowanych działań z oczekiwaniami i potrzebami uczniów.

Zgodność realizowanych działań z oczekiwaniami i potrzebami rodziców.

Prezentacja wyników ewaluacji

Obszar badania:

1. Jakie sytuacje edukacyjne organizowane przez szkołę sprzyjają rozwijaniu samodzielności, kreatywności i innowacyjności u dzieci/uczniów?

Ankietowani rodzice uczniów klas IV – VIII w 20,2% uważają, że praktyczne zajęcia wpływają najkorzystniej na rozwój twórczego myślenia u uczniów. Twierdzą również, iż duże znaczenie odgrywają: eksperymenty 16,7%, wyjścia/wycieczki 15,5%, aktywność ruchowa 15,5%, projekty klasowe 13,1%. Mniejsze znaczenie przypisują: lekcjom multimedialnym z tablicą interaktywną 8,3%, konkursom i olimpiadom 7,1%, projektom interdyscyplinarnym domowym 1,2% i tyle samo po 1,2% zajęciom pozalekcyjnym oraz autoprezentacjom uczniów.

Uczniowie klas VI – VIII stwierdzili, iż największy wpływ na rozwój twórczego myślenia i kreatywność w szkole mają: wycieczki 21,3%, wyjścia z klasą 20,5%, realizowane projekty 17,2%, zajęcia plastyczne 14,8% oraz praktyczne 13,1%. Mniejsze znaczenie przydzielają matematyce 9,8% oraz zabawom tanecznym 3,3%.

Obszar badania

2. Które sytuacje dydaktyczne/edukacyjne są najbardziej sprzyjające w rozwijaniu tych obszarów aktywności dzieci/uczniów?

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie grupowym udzielili odpowiedzi, że sytuacje edukacyjne najbardziej sprzyjające rozwijaniu umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności wśród dzieci to: działania twórcze, zajęcia kreatywne, codzienne, plastyczne, muzyczne, tematyczne, gry i zabawy dydaktyczne. Duże znaczenie w rozwijaniu wyżej wymienionych umiejętności ma organizowanie zajęć pozwalających na realizowanie pomysłów uczniów oraz stwarzanie sytuacji pobudzających ich do myślenia. Dowolność

wykonywania pracy, sprawia im dużo satysfakcji i motywuje dzieci/uczniów do dalszego działania.

Obszar badania

3. W jaki sposób szkoła monitoruje doskonalenie przez dzieci/uczniów umiejętności (samodzielności, kreatywności i innowacyjności) ?

Nauczyciele monitorują nabywanie przez dzieci/uczniów umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności poprzez: codzienne obserwacje, nadzorowanie pracy indywidualnej i zbiorowej w czasie prowadzonych zajęć oraz prezentowanie wytworów prac. Również podczas rozmów z rodzicami.

Obszar badania

4. Jaka jest opinia rodziców na temat poziomu rozwoju badanych umiejętności?

Rodzice dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniów klas I – III rozwój samodzielności swoich dzieci wskazało: bardzo wysoko 52,8%, wysoko 35,9%, wystarczająco 11,3%. Nikt nie określił jako nisko i bardzo nisko.

Rozwój kreatywności: bardzo wysoko 58,5%, wysoko 32,1%, wystarczająco 9,4%. Nikt nie określił jako nisko i bardzo nisko.

Rozwój aktywności ruchowej: bardzo wysoko 66,0%, wysoko 18,9%, wystarczająco 9,4%, nisko 5,7%. Nikt nie określił jako bardzo nisko.

Rozwój pomysłowości: bardzo wysoko 60,4%, wysoko 39,6%. Nikt nie określił jako wystarczająco, nisko czy bardzo nisko.

Rodzice rozwój efektywności swoich dzieci wskazało: bardzo wysoko 41,5%, wysoko 49,1%, wystarczająco 9,4%. Nikt nie określił jako nisko i bardzo nisko.

Większa część ankietowanych bardzo wysoko ocenia poziom rozwoju aktywności ruchowej dzieci aż 66,0%, poziom rozwoju pomysłowości 60,2%, kreatywności 58,5%, samodzielności 52,8%, efektywności działania 41,5%.

Analiza powyższych wyników pozwala na stwierdzenie, że rodzice wysoko oceniają poziom rozwoju aktywności ruchowej, pomysłowości, kreatywności, samodzielności swoich dzieci w zakresie edukacji przedszkolnej oraz szkolnej, a najniżej efektywności działania. Niestety rozwój aktywności ruchowej u swoich dzieci jako niski wskazało 5,7% respondentów.

Większość ankietowanych rodziców uczniów klas IV – VIII wysoko ocenia poziom rozwoju: samodzielności dzieci 51,1% (1430 punktów), kreatywności 22,9% (642 punkty), pomysłowości 10,1% (284 punkty), ruchowej 9,3% (259 punktów). Najniżej została oceniona efektywność działań dzieci 6,6% (185 punktów).

Obszar badania

5. Na jakie trudności napotyka się w procesie rozwijania samodzielności, kreatywności i innowacyjności?

Analiza uzyskanych odpowiedzi pozwala stwierdzić, że na ograniczenia możliwości rozwoju dziecka w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności, zdaniem rodziców dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniów klas I - III, może wpływać przede wszystkim brak pochwał motywujących dziecko do działania 34,4%, brak akceptacji pomysłów dziecka 24,2% nadopiekuńczość rodzica 23,2%, a także brak norm i zasad obowiązujących w domu 18,2%. Rodzice wskazali na jeszcze inne czynniki wpływające na ograniczenia możliwości rozwoju dzieci w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności, a mianowicie brak

materiałów do realizacji pomysłów oraz niewystarczająca ilość zajęć organizowana wspólnie z rodzicami.

Według opinii większości ankietowanych rodziców uczniów klas IV - VIII na ograniczenia możliwości rozwoju uczniów w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności największy wpływ ma nadopiekuńczość rodziców 35,7% i brak norm/zasad obowiązujących w domu rodzinnym dziecka 32,1%. Mniejsze znaczenie w tym zakresie przypisują brakowi pochwał motywujących ucznia do działania 17,9% oraz brakowi akceptacji pomysłów dziecka 14,3%.

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie stwierdzili, że największą trudnością jaką napotykają dzieci podczas nabywania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności jest głównie nadopiekuńczość rodziców, którzy często wyręczają je w wielu nawet najprostszych czynnościach. Dzieci w takich sytuacjach nabierają przekonania, że nie mają wystarczających umiejętności, a tym samym nie wykształcają w sobie zasobów radzenia sobie z trudnościami. Duży wpływ na taki stan rzeczy ma również brak akceptacji pomysłów dzieci przez rodziców oraz rezygnacja z wysiłku w przypadku porażki.

Obszar badania

6. Jakie osiągnięcia dzieci/uczniów potwierdzają rozwój badanych umiejętności?

W związku z sytuacją epidemiologiczną na całym świecie uczniowie naszej placówki w roku szkolnym 2020/2021 brali udział tylko w jednej wycieczce ścieżką dydaktyczną "Królewskie Źródła", która stanowi element programu edukacji leśnej Nadleśnictwa Kozienice. Brali udział w konkursach szkolnych oraz zewnętrznych ale tylko online: „Rolnik jak malowany”(Organizator - Urząd Statystyczny w Warszawie), „Czy każdy z nas może być świętym...?”(Konkurs szkolny. I miejsce Zuzanna Matejek, II miejsce Kornelia Dymkowska, III miejsce Zofia Stawarz, IV miejsce Julia Wargacka), Plastycznym Konkursie Patriotycznym „Moja Ojczyzna”(Konkurs szkolny. Justyna Opiela I miejsce, Zuzanna Matejek, Anna Lesisz II miejsce, Zofia Stawarz, Oliwia Okoń III miejsce), Recytatorskim Konkursie Patriotycznym „Moja Ojczyzna” (Konkurs szkolny. Kacper Tyburski, Oliwia Okoń, Iga Piwońska I miejsce, Zuzanna Matejek, Wiktoria Mroczek II miejsce, Julia Wargacka, Jakub Tkacz III miejsce), Szkolne Przygody Gangu Fajniaków (Organizator - Sieć Biedronka), Ogólnopolskim konkursie plastycznym „Święty Mikołaj w oczach dzieci” (Organizator - Kuria Metropolitalna w Lublinie), „Zdrowo jem, więcej wiem” (Organizator - Bank Ochrony Środowiska), „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy” (Organizator - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego), „Bezpieczny Powiat radomski” (Organizator - Starostwo Powiatowe. Laureatka Kornelia Cebula), „Odblaski na topie” (Organizator - Starostwo Powiatowe. Laureatka Irmina Zielińska), Ogólnopolskim Konkursie w kategorii „Wszyscy”(Organizator - Dyktando.pl. 1421 miejsce Colin Wolszczak), „Mój ulubiony wiersz” (Konkurs szkolny. Antoni Lesisz, Kacper Tyburski, Zofia Stawarz, Małgorzata Serafin, Lena Sałbut, Jakub Tkacz I miejsce, Zuzanna Matejek, Julia Wargacka, Eliza Samuś, Anna Lesisz II miejsce, Julia Marchewka, Maria Skiba III miejsce). Dzieci wzięły udział w: II edycji - akcji "SadziMY" pod patronatem Prezydenta Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser – Dudy, Sprzątaniu Świata 2020, XI-tej edycji „Akademii Bezpiecznego Puchatka” ogólnopolskiego programu edukacyjnego.

Biorąc udział w konkursach, programach edukacyjnych, akcjach dzieci oraz uczniowie wykazali się samodzielnością, kreatywnością i innowacyjnością. Wykonywali prace plastyczne – techniczne według własnej inwencji twórczej. Planowali zdrowe posiłki oraz je przygotowywali. Zdobytą wiedzę zachęciła ich do podjęcia decyzji o zmianie nawyków żywieniowych. Dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie szkoły przeprowadzili

szereg ćwiczeń i doświadczeń które zainspirowały ich do wspólnego działania na rzecz ochrony naszej planety.

Podsumowanie wyników

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele stosowali różnorodne nowatorskie metody przyczyniające się do rozwoju samodzielności i kreatywności uczniów. 2. Nauczyciele doskonalili swój warsztat pracy do możliwości dzieci/uczniów. 3. Dzieci/uczniowie wdrażani byli do podejmowania różnorodnych form aktywności na rzecz własnego rozwoju. 4. Szkoła prowadziła szereg różnorodnych działań w zakresie rozwijania u dzieci/uczniów samodzielności, kreatywności i innowacyjności. 5. Nauczyciele stosowali różne metody motywujące dzieci do działania. 6. Wychowankowie rozwijali w placówce swoje zainteresowania. 7. Dzieci/uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach/lekcjach, które były organizowane za pomocą ciekawych metod i form oraz z wykorzystaniem atrakcyjnych pomocy dydaktycznych. 8. Nauczyciele doceniali pomysłowość oraz samodzielność uczniów w wykonywanych zadaniach. 9. Wychowankowie zawsze mogli liczyć na wsparcie nauczycieli w przypadku napotkania trudności. 10. Większość uczniów uważa się za osoby twórcze i kreatywne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt mało zajęć praktycznych. 2. Wyręczanie dzieci przez rodziców w wielu nawet najprostszych czynnościach. 3. Mała liczba lektur szkolnych. 4. Ze względu na pandemię dzieci/uczniowie nie mogli uczestniczyć w zajęciach terenowych i wycieczkach. 5. Mała oferta edukacyjna zajęć pozalekcyjnych.

Wnioski

Analiza wyników przeprowadzonych badań wykazała, że szkoła prowadziła szereg różnorodnych działań w zakresie rozwijania u dzieci/uczniów samodzielności, kreatywności i innowacyjności.

Samodzielność, kreatywność i innowacyjność nauczyciele doskonalili poprzez: działania twórcze, zajęcia kreatywne, codzienne, plastyczne, muzyczne, tematyczne, logiczne, gry i zabawy dydaktyczne. Organizując zajęcia pozwalające na realizowanie pomysłów uczniów oraz stwarzanie sytuacji pobudzających ich do myślenia.

Nauczyciele w celu rozwijania wyżej wymienionych umiejętności organizowali różnego rodzaju konkursy i występy dzieci/uczniów. Dzięki nim wychowankowie mogli

wykazywać się samodzielnością, a także zdolnościami twórczymi oraz wyobraźnią. Dodatkowymi czynnikami, które wpływały na rozwój samodzielności, kreatywności i innowacyjności dzieci/uczniów była postawa samych nauczycieli. Okazywali życzliwość wychowankom, stosowali często pochwały. Doceniali zaangażowanie i wkład pracy uczniów w wykonanie zadania. Wzmacniali wiarę w ich możliwości. Stosowali metody motywujące dzieci do działania oraz zróżnicowane formy pracy indywidualnej i grupowej. W niepokojących sytuacjach nauczyciele kierowali uczniów w celu przeprowadzenia pogłębionej diagnozy do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Dzieci/uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach/lekcjach, które były organizowane za pomocą ciekawych metod i form oraz z wykorzystaniem atrakcyjnych pomocy dydaktycznych. Wychowankowie mogli rozwijać w placówce swoje zainteresowania (92,5% uczniów klas I - IV i 73,3% uczniów klas VI - VIII). Wykazali zadowolenie z form aktywności proponowanych przez nauczycieli. W większości samodzielnie realizowali powierzone zadania i projekty (69,2% według uczniów i 96,4% w opinii rodziców). Nauczyciele doceniali pomysłowość oraz samodzielność uczniów w wykonywanych zadaniach (93,3%). Wychowankowie zawsze mogli liczyć na wsparcie nauczycieli w przypadku napotkania trudności (100%). Większość uczniów uważała się za osoby twórcze i kreatywne (83,3%).

Rodzice wysoko ocenili poziom rozwoju aktywności ruchowej, pomysłowości, samodzielności, kreatywności i efektywności działań swoich dzieci w zakresie edukacji przedszkolnej oraz wczesnoszkolnej. Sami aktywnie uczestniczyli w rozwijaniu wyżej wymienionych umiejętności. Starali się akceptować pomysły dzieci, organizowali wspólne zabawy plastyczne, konstrukcyjne, techniczne, posyłali na dodatkowe zajęcia. Organizowali wspólne wyjazdy na narty, łyżwy, wyjścia do centrów kultury. Wszystko to miało wpływ na rozwój kreatywności oraz innowacyjności dzieci, a także zwiększyło ich samoocenę i wiarę we własne możliwości.

Zdaniem rodziców największymi trudnościami, jakie napotykały dzieci podczas nabywania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności był brak pochwał motywujących dziecko do działania, brak akceptacji pomysłów dziecka, nadopiekuńczość rodzica, a także brak norm i zasad obowiązujących w domu. Rodzice wskazali na jeszcze inne czynniki wpływające na ograniczenia możliwości rozwoju dzieci w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności, a mianowicie brak materiałów do realizacji pomysłów oraz niewystarczająca ilość zajęć organizowana wspólnie z rodzicami.

Zdaniem nauczycieli największymi trudnościami, jakie napotykały dzieci podczas nabywania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności była głównie nadopiekuńczość rodziców, którzy często wyręczała je w wielu nawet najprostszych czynnościach. Duży wpływ na taki stan rzeczy miał również brak akceptacji pomysłów dzieci przez rodziców oraz rezygnacja z wysiłku w przypadku porażki.

Ewaluacja wykazała, że pobyt dzieci/uczniów w placówce oraz udział w zajęciach sprzyjał ich rozwojowi samodzielności, kreatywności i pomysłowości. Nauczyciele dostarczali dzieciom/uczniom wielu bodźców, stymulując ich do samodzielnego działania. Aby rozwijać wyżej wymienione umiejętności dzieci/uczniów, nauczyciele uczestniczyli w różnorodnych szkoleniach, kursach, konferencjach w celu podnoszenia swoich kwalifikacji.

Rekomendacje

1. Zwiększanie oferty edukacyjnej o dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, taneczne, rozwijające zainteresowania, kreatywność, aktywność ruchową dzieci/uczniów.
2. Stwarzanie uczniom okazji do udziału w zajęciach w terenie.

3. Wdrażanie do pozyskania środków na zakup lektur.
4. Stwarzanie uczniom okazji do udziału w zajęciach praktycznych.
5. Przygotowanie ankiety dla rodziców na temat godzin pracy świetlicy.

Załączniki

1. Tabelaryczne zestawienia wyników badań ilościowych,
2. Lista przeanalizowanej dokumentacji,
3. Wykorzystane narzędzia badawcze.

Załącznik nr 1

Tabelaryczne zestawienia wyników badań ilościowych:

ANALIZA WYNIKÓW KWESTIONARIUSZA ANKIETY DLA RODZICÓW DZIECI/UCZNIÓW Z ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH I KLAS I – III

Badania zostały przeprowadzone w lutym 2021 roku. Rodzice otrzymali kwestionariusz ankiety do wypełnienia podczas zebrania. Kwestionariusz ankiety składał się z 6 pytań (1 pytania zamkniętego, 3 pytań półotwartych oraz 2 otwartych), był skierowany do rodziców. Celem przeprowadzonej ankiety było poznanie opinii rodziców na temat działań szkoły w zakresie kształtowania u dzieci umiejętności samodzielności, kreatywnego myślenia i działania. W ankiecie wzięło udział 53 rodziców.

1. Jak Państwo oceniają poziom rozwoju poszczególnych aktywności Państwa dziecka. Proszę dokonać oceny na skali przy którym 1- bardzo nisko, 2-nisko, 3-wystarczająco, 4-wysoko, 5-bardzo wysoko.	Wynik wyrażony w %										
Samodzielność <table style="margin-left: 20px; border: none;"> <tr><td>bardzo wysoko</td><td>52,8%</td></tr> <tr><td>wysoko</td><td>35,9%</td></tr> <tr><td>wystarczająco</td><td>11,3%</td></tr> <tr><td>nisko</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>bardzo nisko</td><td>0,0%</td></tr> </table>	bardzo wysoko	52,8%	wysoko	35,9%	wystarczająco	11,3%	nisko	0,0%	bardzo nisko	0,0%	
bardzo wysoko	52,8%										
wysoko	35,9%										
wystarczająco	11,3%										
nisko	0,0%										
bardzo nisko	0,0%										
Kreatywność <table style="margin-left: 20px; border: none;"> <tr><td>bardzo wysoko</td><td>58,5%,</td></tr> <tr><td>wysoko</td><td>32,1%</td></tr> <tr><td>wystarczająco</td><td>9,4%</td></tr> <tr><td>nisko</td><td>0,0%</td></tr> <tr><td>bardzo nisko</td><td>0,0%</td></tr> </table>	bardzo wysoko	58,5%,	wysoko	32,1%	wystarczająco	9,4%	nisko	0,0%	bardzo nisko	0,0%	
bardzo wysoko	58,5%,										
wysoko	32,1%										
wystarczająco	9,4%										
nisko	0,0%										
bardzo nisko	0,0%										
Aktywność ruchowa <table style="margin-left: 20px; border: none;"> <tr><td>bardzo wysoko</td><td>66,0%</td></tr> </table>	bardzo wysoko	66,0%									
bardzo wysoko	66,0%										

	wysoko	18,9%
	wystarczająco	9,4%
	nisko	5,7%
	bardzo nisko	0,0%
Pomysłowość	bardzo wysoko	60,4%
	wysoko	39,6%
	wystarczająco	0,0%
	nisko	0,0%
	bardzo nisko	0,0%
Efektywność działań	bardzo wysoko	41,5%
	wysoko	49,1%
	wystarczająco	9,4%
	nisko	0,0%
	bardzo nisko	0,0%

2. Jakie są ulubione zabawy Pani/Pana dziecka, czym lubi się bawić?	Wynik wyrażony w %
Układanki i gry	18,6%
Zabawy ruchowe	13,9%
Plastyczne	13,1%
Konstrukcyjne	11,4%
Telewizja, komputer, urządzenia mobilne	11,4%
Zabawki	9,7%
Muzyka, taniec teatr	9,7%
Łamigłówki i książki	6,8%
Zabawy tematyczne	5,5%

3. W jaki sposób zachęcają Państwo swoje dziecko do rozwoju kreatywności, innowacyjności? Jakie działania Państwo podejmują?	Wynik wyrażony w %
Akceptacja pomysłów dzieci (na miarę możliwości)	34,5%
Wspólne zabawy plastyczne	26,1%
Wspólne zabawy konstrukcyjne	24,4%
Uczestnictwo dziecka w zajęciach dodatkowych	15,0%

Rodzice napisali, że zachęcają również swoje dzieci do rozwoju kreatywności, innowacyjności poprzez wspólne wyjazdy na narty, łyżwy, wyjścia do centrów kultury oraz organizując wspólne zabawy techniczne.

4. Proszę wskazać, co według Pani/Pana, może wpływać na ograniczenia możliwości rozwoju Państwa dziecka w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności?	Wynik wyrażony w %
Brak pochwał motywujących dziecko do działania	34,4%
Brak akceptacji pomysłów dziecka	24,2%
Nadopiekuńczość rodzica	23,2%
Brak norm i zasad obowiązujących w domu	18,2%

Rodzice wskazali na jeszcze inne czynniki wpływające na ograniczenia możliwości rozwoju dzieci w zakresie samodzielności, kreatywności, innowacyjności, a mianowicie brak materiałów do realizacji pomysłów oraz niewystarczającą ilość zajęć organizowanych wspólnie z rodzicami.

Pytanie półotwarte:

5. Czy oczekuje Pani/Pan pomocy ze strony szkoły w zakresie kształtowania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności? Jeżeli tak, to w jakiej formie?	Wynik wyrażony w %
Nie	71,7%
Tak - zwiększenie oferty edukacyjnej o dodatkowe projekty edukacyjne, konkursy np. „Młodych talentów” oraz zajęcia dla dzieci tj. piłka nożna, plastyczne, kreatywne; - organizowanie większej ilości wyjść do teatrów i muzeów; - organizowanie wycieczek tematycznych oraz do ciekawych miejsc; - zapraszanie ciekawych ludzi do placówki, którzy zarażą dzieci swoimi pasjami.	28,3%

Pytanie półotwarte:

6. Jakie działania Pani/Pana zdaniem powinny być podjęte przez szkołę w kolejnych latach ?	Wynik wyrażony w %
Placówka w dalszym ciągu powinna kontynuować swoje działania w zakresie tych umiejętności na takim poziomie jaki jest obecnie	66,0%
Placówka w kolejnych latach powinna: - zwiększyć ofertę edukacyjną o dodatkowe zajęcia dla dzieci: z języka obcego,	34,0%

<p>taneczne, plastyczne, gry na instrumentach, sportowe, rozwijające kreatywność, praktyczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> - powiększyć pomieszczenie na świetlicę; - wydłużyć godziny pracy świetlicy do 17⁰⁰; - wzbogacić ofertę o: konkursy, wycieczki, wyjścia terenowe, „Zielone szkoły”, wyjazdy edukacyjne, imprezy kulturalno – oświatowe; - motywować i wspierać nauczycieli oraz uczniów do ciągłego poszerzania swojej wiedzy; - prowadzić dwa oddzielne oddziały dla dzieci 4 i 5 letnich. 	
--	--

ANALIZA WYNIKÓW KWESTIONARIUSZA ANKIETY DLA RODZICÓW UCZNIÓW KLAS IV – VIII

Badania zostały przeprowadzone w lutym i marcu 2021 roku. W związku z wprowadzeniem zdalnej nauki rodzice otrzymali podczas zebrania (online) link do ankiety i uzupełniali ją w dowolnym dla siebie czasie. Kwestionariusz ankiety składał się z 8 pytań (3 pytań zamkniętych, 3 pytań półotwartych oraz 2 otwartych), był skierowany do rodziców. Celem przeprowadzonej ankiety było poznanie opinii rodziców na temat działań szkoły w zakresie kształtowania u dzieci umiejętności samodzielności, kreatywnego myślenia i działania. W ankiecie wzięło udział 28 rodziców.

1. Jak Państwo oceniają poziom rozwoju poszczególnych aktywności Państwa dziecka. Proszę dokonać oceny przypisując każdej aktywności od 0 do 100 punktów.	Wynik wyrażony w %
Samodzielność dzieci	51,1% (1430 punktów)
Kreatywność	22,9% (642 punkty)
Pomysłowość	10,1% (284 punkty)
Ruchowość	9,3% (259 punktów)
Efektywność działań	6,6% (185 punktów)

2. Czy szkoła zachęca uczniów do podejmowania różnych form aktywności?	Wynik wyrażony w %
Tak	85,7%
Nie	14,3%

3. W jaki sposób wspieracie Państwo kreatywność i innowacyjność swojego dziecka?	Wynik wyrażony w %
Zapewniając im udział w dodatkowych zajęciach	21,4%
Motywuując do pracy	21,4%
Organizując ciekawe wyjazdy	17,3%
Wspólnie spędzając czas	13,3%
Zachęcając do czytania	13,3%
Zapewniając materiały potrzebne do realizacji pomysłów	13,3%

4. Czy Państwa dziecko samodzielnie realizuje powierzone mu prace długoterminowe i projekty?	Wynik wyrażony w %
Tak	96,4%
Nie	3,6%

5. Które z proponowanych przez szkołę form edukacyjnych Państwa zdaniem, najkorzystniej wpływają na rozwój twórczego myślenia u uczniów?	Wynik wyrażony w %
Zajęcia praktyczne	20,2%
Eksperymenty	16,7%
Wyjścia/wycieczki	15,5%
Aktywność ruchowa	15,5%
Projekty klasowe	13,1%
Lekcje multimedialne z tablicą interaktywną	8,3%
Konkursy i olimpiady	7,1%
Projekty interdyscyplinarne	1,2%
Zajęcia pozalekcyjne	1,2%
Autoprezentacje	1,2%

6. Proszę wskazać, co według Pani/Pana, może wpływać na ograniczenia możliwości rozwoju uczniów w zakresie samodzielności, kreatywności i innowacyjności?	Wynik wyrażony w %
Nadopiekuńczość rodziców	35,7%

Brak norm/zasad obowiązujących w domu rodzinnym dziecka	32,1%
Brak pochwał motywujących ucznia do działania	17,9%
Brak akceptacji pomysłów dziecka	14,3%

Pytanie półotwarte:

7. Czy oczekuje Pan/Pani pomocy ze strony szkoły w zakresie kształtowania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności? Jeżeli tak, to w jakiej formie?	Wynik wyrażony w %
Nie oczekuję	78,6%
Tak oczekuję w formie: <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenia oferty edukacyjnej o dodatkowe zajęcia rozwijające indywidualne zainteresowania dzieci, projekty edukacyjne, konkursy oraz basen, piłkę nożną, dodatkowe lekcje z języka angielskiego; - organizowania większej ilości wyjść do teatrów i muzeów; - uczestnictwa dzieci w „Zielonych szkołach”, wycieczkach tematycznych oraz do ciekawych miejsc; - oceniania prac konkursowych, które wykonają sami uczniowie, a nie ich rodzice; - zapraszania ciekawych ludzi do placówki, którzy będą zarażać dzieci swoimi pasjami; - organizowania różnych zawodów sportowych i olimpiad na wszystkich szczeblach edukacyjnych,; - zachęcania uczniów do realizacji projektów według własnych pomysłów. 	21,4%

Pytanie otwarte:

8. Jakie działania Pani/Pana zdaniem powinny być podjęte przez szkołę w kolejnych latach?
<p>Zwiększyć ofertę edukacyjną o dodatkowe zajęcia</p> <p>Motywować uczniów do brania udziału w konkursach i projektach</p> <p>Organizować więcej zajęć praktycznych</p> <p>Wzbogacić ofertę o: wycieczki, wyjścia terenowe, wyjazdy edukacyjne</p> <p>Realizować większą liczbę klasowych projektów</p> <p>Umożliwiać dzieciom poznawanie świata, historii z lekcji muzealnych</p> <p>Szybciej dostrzegać atuty i talenty dzieci oraz pomagać w ich rozwijaniu</p> <p>Zwiększać dostępność lektur oraz pomocy naukowych</p> <p>Umożliwiać dzieciom udział w olimpiadach również online</p>

**ANALIZA WYNIKÓW KWESTIONARIUSZA ANKIETY
DLA UCZNIÓW KLAS I – IV**

Badania zostały przeprowadzone w lutym i marcu 2021 roku. Ankieta została przeprowadzona wśród uczniów klas I - IV uczących się w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Podgórzu. W badaniu wzięło udział 40 dzieci. Uczniowie klas I – III wypełniali arkusze ankiet w domu. Dzieci z klasy IV w związku z wprowadzeniem nauki zdalnej wykonywali tę czynność online. Arkusz zawierał 9 pytań (7 pytań zamkniętych i 2 pytania półotwarte). Celem przeprowadzonej ankiety było poznanie opinii uczniów na temat działań szkoły w zakresie kształtowania u nich umiejętności samodzielności, kreatywnego myślenia i działania.

1. Czy nauczyciele zachęcają Was do przedstawiania swoich pomysłów?	Wynik wyrażony w %
Tak	95%
Nie	5%

2. Czy nauczyciele stawiają przed Wami ciekawe wyzwania/ zadania?	Wynik wyrażony w %
Tak	92,5%
Nie	7,5%

3. Czy możesz proponować nauczycielowi własne sposoby rozwiązań?	Wynik wyrażony w %
Tak	95%
Nie	5%

4. Jakie zajęcia sprawiają Ci największą trudność w szkole?	Wynik wyrażony w %
Matematyczne	21,3%
Język angielski	19,2%
Język polski	14,9%
Muzyczne	10,6%
Plastyczne i techniczne	6,4%
Społeczno – przyrodnicze	6,4%
Religia	2,3%

Żadne	19,1%
-------	-------

5. Czy nauczyciele wspierają Cię/ pomagają Ci w razie trudności?	Wynik wyrażony w %
Tak	100%

6. W jakiej formie lubisz się uczyć w szkole ?	Wynik wyrażony w %
Pracując w grupie	25,8%
Poprzez gry i zabawy	25,8%
Pracując z wykorzystaniem tablicy interaktywnej	20,6%
Poprzez samodzielną pracę	14,4%
Metodą projektu	13,4%

7. Czy szkoła pomaga Ci rozwijać swoje zainteresowania?	Wynik wyrażony w %
Tak	92,5%
Nie	7,5%

8. Czy samodzielnie realizujesz powierzone Ci prace, projekty, zadania?	Wynik wyrażony w %
Tak	69,2%
Nie	30,8 %

9. Czy nauczyciele doceniają pomysłowość, samodzielność uczniów i nietypowość pomysłów?	Wynik wyrażony w %
Tak	92,5%
Nie	7,5%

**ANALIZA WYNIKÓW KWESTIONARIUSZA ANKIETY
DLA UCZNIÓW KLAS VI – VIII**

Badania zostały przeprowadzone w lutym i marcu 2021 roku. Ankieta została przeprowadzona wśród uczniów klas VI - VIII uczących się w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Podgórzu. W badaniu wzięło udział 30 dzieci. Uczniowie w związku z wprowadzeniem nauki zdalnej wypełniali ankietę online. Arkusz zawierał 7 pytań (5 pytań zamkniętych, 1 pytania półotwartego, 1 otwartego). Celem przeprowadzonej ankiety było poznanie opinii uczniów na temat działań szkoły w zakresie kształtowania u nich umiejętności samodzielności, kreatywnego myślenia i działania.

1. Czy uważasz, że szkoła uczy Cię samodzielności i odpowiedzialności?	Wynik wyrażony w %
Tak	86,7%
Nie	13,3%

2. Czy uważasz się za osobę twórczą/kreatywną?	Wynik wyrażony w %
Tak	83,3%
Nie	16,7%

3. Jakie działania w szkole pomagają Ci rozwijać twórcze myślenie i kreatywność?	Wynik wyrażony w %
Wycieczki	21,3%
Wyjścia z klasą	20,5%
Realizowane projekty	17,2%
Zajęcia plastyczne	14,8%
Zajęcia praktyczne	13,1%
Matematyka	9,8%
Zabawy taneczne	3,3%

4. Czy nauczyciele doceniają pomysłowość, samodzielność uczniów	Wynik wyrażony
--	---------------------------

7. Co sprawia Ci największą trudność w szkole?	
Matematyka, Zbyt dużo zajęć Za dużo zadawanej pracy domowej Za krótkie przerwy Za długie lekcje	
i nietypowość pomysłów?	w %
Tak	93,3%
Nie	6,7%

5. Czy nauczyciele stawiają przed Wami ciekawe wyzwania?	Wynik wyrażony w %
Tak	90,0%
Nie	10,0%

6. Czy szkoła pomaga Ci rozwijać swoje zainteresowania?	Wynik wyrażony w %
Tak	73,3%
Nie	26,7%

Pytanie otwarte:

Załącznik nr 2

ANALIZA WYNIKÓW KWESTIONARIUSZA WYWIADU DLA NAUCZYCIELI

Badania zostały przeprowadzone w lutym i marcu 2021 r. Wywiad został przeprowadzony wśród nauczycieli uczących w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Podgórzu – 16 respondentów. Zawierał 8 pytań. Celem przeprowadzenia wywiadów było poznanie opinii nauczycieli na temat działań szkoły w zakresie kształtowania u dzieci umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności.

1. Jak doskonalone są następujące umiejętności w Pani/Pana grupie/klasie samodzielność, kreatywność, innowacyjność ?

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie odpowiedzieli, że samodzielność doskonalona była poprzez przydzielanie zadań uczniom wymagających samodzielnego myślenia. Duży wpływ miało organizowanie zabaw oraz zajęć: plastycznych, technicznych, konstrukcyjnych, muzycznych, tematycznych. Nauczyciele w celu rozwijania samodzielności u uczniów organizowali różnego rodzaju konkursy, dzięki którym mogli wykazywać się wyżej wymienioną umiejętnością, a także zdolnościami twórczymi i wyobraźnią. Dodatkowymi czynnikami było indywidualne podejście do dzieci oraz życzliwość.

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie odpowiedzieli, że kreatywność doskonalona była poprzez organizowanie zabaw i zajęć: plastycznych, ruchowych, logicznych, dydaktycznych. Indywidualne, życzliwe podejście do ucznia oraz akceptacja jego możliwości. Zwrócili uwagę na to, że kreatywność doskonalona była przez udział dzieci w konkursach.

Według respondentów innowacyjność doskonalona była przez przydzielanie zadań uczniom, w których samodzielnie musieli dojść do rozwiązania. Duży wpływ miało stwarzanie sytuacji pobudzających dzieci do realizowania własnych pomysłów, wykonywanie doświadczeń oraz prace projektowe i plastyczno – konstrukcyjne.

2. Które sytuacje edukacyjne najbardziej sprzyjają rozwijaniu umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności wśród dzieci/uczniów w Pani/Pana grupie/klasie ?

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie grupowym udzielili odpowiedzi, że sytuacje edukacyjne najbardziej sprzyjające rozwijaniu umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności wśród dzieci to: działania twórcze, zajęcia kreatywne, codzienne, plastyczne, muzyczne, tematyczne, gry i zabawy dydaktyczne. Duże znaczenie w rozwijaniu wyżej wymienionych umiejętności miało organizowanie zajęć pozwalających na realizowanie pomysłów uczniów oraz stwarzanie sytuacji pobudzających ich do myślenia. Dowolność wykonywania pracy, sprawiało im dużo satysfakcji i motywowało dzieci/uczniów do dalszego działania.

3. Jakie metody i formy pracy wykorzystuje Pani/Pan w celu doskonalenia wśród dzieci/uczniów umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności?

W celu doskonalenia wśród dzieci umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności nauczyciele najczęściej korzystali z metod aktywizujących, technik twórczego myślenia, pracy indywidualnej oraz grupowej. Organizowali gry i zabawy dydaktyczne z wykorzystaniem TIK. Inicjowali sytuacje, w których dzieci mogły się wykazać swoimi pomysłami, umiejętnościami. Nauczyciele stosowali metody percepcyjno – innowacyjne, aktywności twórczej dzieci, formy pracy teatralne, gry logiczne. Wykorzystywali ciekawe środki dydaktyczne.

4. Jak monitorują Panie/Panowie nabywanie przez dzieci/uczniów umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności?

Nauczyciele monitorowali nabywanie przez dzieci/uczniów umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności poprzez: codzienne obserwacje, nadzorowanie pracy indywidualnej i zbiorowej w czasie prowadzonych zajęć oraz prezentowanie wytworów prac. Również podczas rozmów z rodzicami.

5. Na jakie trudności napotykają dzieci/uczniowie podczas nabywania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności?

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie stwierdzili, że największą trudnością jaką napotykały dzieci podczas nabywania umiejętności samodzielności, kreatywności, innowacyjności była głównie nadopiekuńczość rodziców, którzy często wyręczali je w wielu nawet najprostszych czynnościach. Dzieci w takich sytuacjach nabierały przekonania, że nie miały wystarczających umiejętności, a tym samym nie wykształcały w sobie zasobów radzenia sobie z trudnościami. Duży wpływ na taki stan rzeczy miał również brak akceptacji pomysłów dzieci przez rodziców oraz rezygnacja z wysiłku w przypadku porażki.

6. Jakie postępowanie jest przez Panie/Panów wdrażane w celu eliminowania trudności w nabywaniu danych umiejętności u dzieci/uczniów?

W celu eliminowania trudności w nabywaniu umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności u dzieci nauczyciele odbywali rozmowy z samymi uczniami oraz ich rodzicami. Starali się okazywać życzliwość wychowankom. Stosowali częste

pochwały. Doceniali zaangażowanie i wkład pracy uczniów w wykonanie zadania. Wzmacniali wiarę w ich możliwości. Stosowali metody motywujące dzieci do działania oraz formy pracy indywidualnej i grupowej. W niepokojących sytuacjach nauczyciele kierowali uczniów w celu przeprowadzenia pogłębionej diagnozy do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

7. Jakie działania zdaniem Pań/Panów powinny być podjęte przez szkołę w celu doskonalenia u dzieci/uczniów umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności?

W celu doskonalenia u dzieci umiejętności samodzielności, kreatywności i innowacyjności powinien być prowadzony szeroki wachlarz zajęć rozwijających zainteresowania uczniów ich pasje oraz hobby. Ważne, aby w szkole odbywały się dodatkowe zajęcia rozwijające kreatywność, umiejętność uczenia się, ruchowe, taneczne, plastyczne – konstrukcyjne oraz artystyczne. Nauczyciele zwróci uwagę, że ważna jest pedagogizacja rodziców w tym kierunku oraz kształtowanie u dzieci nawyku odpowiedzialności i samooceny. Na doskonalenie wyżej wymienionych umiejętności ma wpływ realizowanie różnych projektów edukacyjnych oraz dostosowanie przez nauczycieli ram czasowych do indywidualnych możliwości uczniów. Również ważna jest dobrze wyposażona baza dydaktyczna oraz wykonywanie prac metodą projektu.

8. Jakie działania Pani/Pana zdaniem powinny być podjęte przez szkołę w kolejnych latach ?

Zdaniem respondentów bardzo ważne jest, aby zwiększyć ilość zajęć dodatkowych nakierowanych na rozwijanie zainteresowań dzieci/uczniów, aby wychowankowie mogli rozwijać swoje pasje, uzdolnienia i hobby. Analiza badań przeprowadzonych wśród rodziców dowodzi, iż ich zdaniem dzieci/uczniowie wykazują się dużymi umiejętnościami ruchowymi, plastycznymi, twórczymi, które dodatkowo są stymulowane podczas wspólnych zabaw i takiego rodzaju zajęcia cieszyłyby się dużym zainteresowaniem. Dobrze byłoby, aby pojawiły się dodatkowe zajęcia taneczne, ruchowe, z programowania, kodowania, rozwijające kreatywność oraz samodzielność.

Załącznik nr 3

Lista przeanalizowanej dokumentacji:

1. dzienniki lekcyjne,
2. księga protokołów,
3. strona internetowa placówki.

Załącznik nr 4

Wykorzystane narzędzia badawcze:

1. kwestionariusz ankiety skierowanej do uczniów klas I – IV,
2. kwestionariusz ankiety skierowanej do uczniów klas VI – VIII (wypełniana on - line),
3. kwestionariusz ankiety skierowanej do rodziców dzieci/uczniów z oddziałów przedszkolnych i klas 1 - 3,
4. kwestionariusz ankiety skierowanej do rodziców uczniów klas IV – VIII (wypełniana on – line),
5. pytania do wywiadu grupowego z nauczycielami Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Podgórzu.